

การปกครองท้องถิ่นไทย: กรณียกฐานะการปกครองเทศบาลตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

Thai Local Government: In The Case Of Lifting The Administrative Status Of Si Tia Subdistrict Municipality Ban Hong District, Lamphun Province

พัลลภ ทารุกคำจา

กตัญญู เรือนตุน, สุชัย สิริวิภูถ, พลสรรค์ สิริเดชนนท์

Panlob Harukhumja

Katanyou Reantun, Suchai Siriraveekul, Ponsan Siridechanont

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

Corresponding Author, Email: Panlob19@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการปกครองท้องถิ่นไทย: กรณียกฐานะการปกครองเทศบาลตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นการยกฐานะการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณจากประชากรที่ใช้ในการศึกษามีทั้งสิ้น 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยใช้สถิติการพรรณนาวิเคราะห์ มีการผลวิจัย ดังนี้

แนวคิดการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้มีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลังในการปกครองตนเองภายใต้กรอบระเบียบกฎหมายข้อบังคับต่างๆ โดยมีคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เพื่อร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้สอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนเอง ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างสูงสุดโดยไม่ผิดระเบียบและขัดต่อกฎหมาย ความคิดเห็นการยกฐานะการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.6 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ระดับศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 42.5 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 34.3 และมีที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 6 ตำบลศรีเตี้ย ร้อยละ 11.4 การพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาลโดย

รวมอยู่ในระดับปานกลาง การยกฐานะการปกครองเป็นเทศบาลตำบลนั้นเป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 บัญญัติไว้ว่าเมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครตามพระราชบัญญัติ เหตุผลสำคัญในการจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล คือ รายได้ ประชากร พื้นที่ สภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยยึดเจตนารมณ์ของประชาชนเป็นสำคัญ ระบบการบริหารจัดการสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เพิ่มมากขึ้น ข้อเสนอแนะการบริการสาธารณะควรมีความหลากหลาย การจัดสรรหรือกระจายงบประมาณควรยึดหลักความทั่วถึง ครอบคลุม และเป็นธรรม ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในท้องถิ่นตามหลักการธรรมาภิบาล

คำสำคัญ: การปกครองท้องถิ่นไทย, ยกฐานะการปกครอง

Abstract

This research propose about thai local government: in the case of lifting the administrative status of si tia subdistrict municipality ban hong district, lamphun province 1) to study the concept of local government 2) to study the opinions of the local government administration of si tia subdistrict municipality is a quantitative research from the population used in the study, a total of 306 people. the tools used in the research were questionnaires, data analysis by using statistical analysis, with research results as follows local government concepts is in accordance with the constitution of the kingdom of thailand provided for a form of local government by organizing the local administration will have freedom in policy formulation, governing and public administration personnel management finance in self-government under the rules, regulations and laws with the management and members of the local council elected directly from the people. in order to jointly develop their own locality in accordance with their geography, economy, society and culture respond to the needs of the highest people without violating regulations and against the law. the opinion of the local government in si tia subdistrict municipality. most of the respondents are male 54.6% aged between 41 - 50 years, education level is at the secondary level or equivalent 42.5%, working as a farmer 34.3% and have residences, village no. 1 and village no. 6, sri tia roi subdistrict 11.4%. local development and overall municipal performance were at

a moderate level. the lifting of the administrative status to the municipality is in accordance with the municipality act 1953 (amendment no. 12) 2003. provided that when any locality has the right to raise the status of a municipality to establish a local municipality, sub-district municipality or municipality under the act. the main reason for establishing a municipality is income, population, area, economic and social growth by attaching the will of the people as an important part the management system can respond to the increasing needs of people. public service proposals should be diverse. the allocation or distribution of budgets should be based on thorough, comprehensive and fair principles. people should be involved in various activities or projects. in accordance with local governance principles

Keywords: Thai Local Government, Raise Oneís Status To Government

บทนำ

ปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นโลกาภิวัตน์เพราะอิทธิพลของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผลักดันให้กลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ นิยมเศรษฐกิจแบบเสรี และเกิดกระแสประชาธิปไตยอย่างรุนแรง ปรากฏการณ์เช่นนี้ทำให้หลายประเทศจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในส่วนของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อคงสถานภาพของการพัฒนาประเทศของตน ดังนั้นระบบราชการซึ่งถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงมีอาจมองข้ามต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ และจำเป็นต้องมีการปรับตัว เนื่องจากระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ ย่อมนำประเทศไปสู่การพัฒนา การปกครองท้องถิ่น คือ การให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้มีบริการสาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นเอง โดยรัฐบาลส่วนกลางเข้าไปควบคุมหรือ เกี่ยวข้องน้อยที่สุดตราบเท่าที่ไม่มีผลกระทบต่อประเทศโดยส่วนรวม ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการ ปกครองตนเองของท้องถิ่น (Local self – government) อันเป็นลักษณะพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อย่างไรก็ตามระบบราชการของประเทศที่กำลังพัฒนา และโดยเฉพาะระบบราชการของประเทศไทยยังสามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง และกลไกที่สำคัญในการนำไปสู่การพัฒนาประเทศได้ในระดับหนึ่ง โดยจากการศึกษาพบว่า ระบบราชการไทยประสบปัญหาใหญ่ 3 ประการ กล่าวคือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและระเบียบวิธีในการปฏิบัติงาน ปัญหาของการดำเนินงานของหน่วยงาน และปัญหาในด้านของการบริหารงานบุคคล เนื่องจากการบริหารงานบุคคล

ไม่สามารถสร้างคุณธรรม โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต และความสามารถให้กับข้าราชการในการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ รวมทั้งยังไม่สามารถสร้างแรงจูงใจต่อข้าราชการที่มีความสามารถให้อยู่ในระบบราชการต่อไป (วรเดช จันทรศร, 2534 : 1)

เทศบาลตำบลศรีเตี้ยเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งมาจากการยกฐานะเดิมขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีเตี้ย ซึ่งมีความพร้อมในการที่จะเสนอขอจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลโดยได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะการแสดงเจตนารมณ์ของประชาชน ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำท้องถิ่น พนักงาน ลูกจ้าง ตลอดจนทุกส่วนราชการที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเตี้ยให้เป็นเทศบาลตำบล เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะและการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถสนองตอบความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเตี้ย ได้รับการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลศรีเตี้ย เมื่อวันที่ 18 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2551 ที่ผ่านมา ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญต่อการบริหารและพัฒนาท้องถิ่น อย่างไรก็ตามเมื่อคำนึงถึงข้อเท็จจริงของการเปลี่ยนแปลงฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น พบว่าในระบบและกระบวนการปกครองท้องถิ่น การกำกับดูแลปรับปรุงท้องถิ่นแต่ละแห่งมีน้อยมาก ในช่วงกึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ทั้ง ๆ ที่ระบบเศรษฐกิจและสังคมได้พัฒนาไปอย่างมากมาย การขยายตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสภาพการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งยังไม่สอดคล้องกับทิศทางการปรับบทบาทภารกิจของรัฐดังกล่าว

องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาท้องถิ่นในหลากหลายมิติจะต้องเกิดขึ้น พร้อมกับการปรับโลกทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่นยุคใหม่ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยเน้นการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ทั้งในด้านความพึงพอใจต่อการพัฒนาท้องถิ่น ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผลกระทบที่เกิดจากยกฐานะการปกครองเป็นเทศบาลตำบล เพื่อที่จะพัฒนาระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้การเมืองภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลศรีเตี้ยในภาพรวม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นการยกฐานะการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการปกครองท้องถิ่นไทย : กรณีศึกษานะการปกครองเทศบาลตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการยกฐานะการปกครองเป็นเทศบาลตำบล โดยมีการดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนในเขตตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย พระสงฆ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล ประชาชนชาวบ้าน แม่บ้าน ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป โดยคัดเลือกการสุ่มแบบง่ายได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 306 ชุด โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, ที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาลในภาพรวม

ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นต่อการยกฐานะการปกครองเป็นเทศบาลตำบล

การรวบรวมข้อมูล

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยวิธีการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 306 คน คือ พระสงฆ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล ประชาชนชาวบ้าน แม่บ้าน ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป จำนวน 306 คน

การสรรหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลศรีเตี้ย รองนายกเทศมนตรีตำบลศรีเตี้ย และปลัดเทศบาลตำบลศรีเตี้ย หลังจากการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้ศึกษานำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำนั้น ๆ

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุงแล้วแก้ไขไปทดลองใช้กับเทศบาลตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน จำนวน 40 คน แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้ศึกษาจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามที่รวบรวมได้ แล้วนำข้อมูลจากแบบประเมินมาลงรหัสและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ได้ศึกษาการปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ด้าน กล่าวคือ ความพึงพอใจในการพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาล ความคิดเห็นของประชาชนต่อการยกฐานะการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จำนวน 9 หมู่บ้าน ในเขตตำบลศรีเตี้ย อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

ผลการวิจัย

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลศรีเตี้ยในภาพรวม

ความคิดเห็นการยกฐานะการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลตำบลศรีเตี้ย ตาราง 1 แสดงความพึงพอใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาลในภาพรวม

มากกว่าปัจจุบัน และการจัดสรรงบประมาณควรดูพื้นที่เป็นหลัก คำนึงถึงปัญหา

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)		
1.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ / กิจกรรม	21 (1.6)	105 (15.4)	128 (41.8)	47 (34.3)	5 (6.9)	3.29	ปานกลาง
2.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับข้อมูลของโครงการ / กิจกรรม	23 (7.5)	100 (32.7)	120 (39.2)	55 (18.0)	8 (2.6)	3.24	ปานกลาง
3.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ / กิจกรรม	16 (5.2)	89 (29.1)	112 (36.6)	73 (23.9)	16 (5.2)	3.05	ปานกลาง
4.มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	12 (3.9)	83 (27.1)	135 (44.1)	63 (20.6)	13 (4.2)	3.05	ปานกลาง
5.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ / กิจกรรม	13 (4.2)	70 (22.9)	123 (40.2)	60 (19/7)	40 (13.1)	2.85	ปานกลาง
6. การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	6 (2.0)	89 (29.1)	155 (50.7)	51 (16.7)	5 (1.6)	3.13	ปานกลาง
7. ผลการดำเนินโครงการ / กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน	17 (5.6)	98 (32.0)	143 (46.7)	39 (12.7)	9 (2.9)	3.24	ปานกลาง
8. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับการดำเนินการ / กิจกรรมของเทศบาล	35 (11.4)	105 (34.3)	123 (40.2)	37 (12.1)	6 (2.0)	3.41	ปานกลาง
โดยรวม	5.18	27.83	42.43	19.75	4.81	3.16	ปานกลาง

ความต้องการและจำนวนของประชาชนในหมู่บ้านประกอบการพิจารณาในการสนับสนุนงบประมาณ

เจ้าหน้าที่ทุกคนถือว่าทำงานดี ให้การต้อนรับดี แก้ปัญหาได้ตามหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย รวดเร็ว ทันใจ และทันเวลาดี ประชาชนได้รับการให้บริการเป็นที่น่าพอใจ บุคลากรและเจ้าหน้าที่มีการบริการและรับเรื่องงานของประชาชนได้รวดเร็ว เพราะเจ้าหน้าที่และบุคลากรของเทศบาลมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ แต่ก็มีเจ้าหน้าที่บางคนไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ บางอย่างก็เข้าใจไม่ชัดเจนในการให้บริการ

การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีการเลือกจัดสรรคนดีเข้ามาบริหารท้องถิ่น พัฒนาหมู่บ้าน ง่ายต่อประชาชนในการเลือก ได้รู้จักหน้าตาของผู้สมัคร ต่างคนต่างเลือกไม่มีใครรู้ใครเห็น ประชาชนเป็นผู้เลือกผู้ที่ทำความดี ใครมีผลงาน ใครพัฒนา ทำให้ประชาชนอยู่ดีและมีความสุข มีความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งที่ประชาชนจะพิจารณา ต่างฝ่ายต่างหาเสียงได้เท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม ส่วนข้อเสีย คือ บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านประชาธิปไตยชุมชน และมีศักยภาพในการทำงานทางการเมืองน้อย ประชาชนส่วนมากไม่ได้มีความรู้และความเข้าใจในการเลือกผู้นำ เลือกตามกระแสสังคม ไม่มีสมาชิกสภาท้องถิ่นครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

ในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ถนน และไฟฟ้า เพราะมีการจัดสรรงบประมาณมากกว่าเดิม แต่ในส่วนการทำเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพของประชาชน ยังขาดแหล่งน้ำและไฟฟ้าเป็นจำนวนมาก การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนและไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ งานบริการสาธารณะทุกด้านควรละเอียด เน้นการสร้าง ความเข้าใจให้ชุมชนมากกว่านี้ ข้อมูลข่าวสาร ประชาชนยังรับข้อมูลข่าวสารของเทศบาลน้อยมาก การติดตามเรื่องมลพิษการเผาขยะในบริเวณชุมชน ทุกด้านที่มีอยู่ควรกระจายให้แก่ชุมชน ด้านปัญหาสังคม การเฝ้าระวังในด้านยาเสพติด การอบรมเรื่องสิ่งเสพติดแก่ประชาชนในชุมชน

การยกฐานะเป็นเทศบาลทำให้การบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้มากขึ้นกว่าเป็นอบต. ช่วยพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น การร่วมมือกันปฏิบัติงานและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่และบุคลากรของเทศบาลอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ และให้ประชาชนมีความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนได้ดี มีการระบบให้ความช่วยเหลือมากกว่าเป็นอบต. กรอบการทำงานขยายมากขึ้น มีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น เพราะมีบุคลากรในเทศบาลมากขึ้น มีการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นให้ถึงกันทุกหมู่บ้าน งบประมาณมีมากขึ้น เทศบาลเป็นการบริหารแบบมีสภา ทำอะไรก็รวดเร็วขึ้น ยกย่องคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจดีขึ้น และควรเน้นชุมชนมีบทบาทหรือเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนการทำงาน

อภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชน มีทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เท่ากัน ซึ่งท้องถิ่นคือรูปแบบของการกระจายอำนาจของรัฐไปสู่การปกครองโดยคนท้องถิ่นเอง โดยดำเนินการกันเอง เพื่อตอบสนองปัญหาและต้องการของประชาชน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธพงศ์ ไชยศรี (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลของการศึกษาพบว่า ระดับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล มีความเห็นถึงกลางระหว่างบวกและลบ ผู้นำส่วนท้องถิ่นมีแนวโน้มเห็นด้วยกับแนวความคิดกระจายอำนาจ ความแตกต่างในจำนวนโครงการงบประมาณในพื้นที่จะทำให้ทัศนคติแตกต่างกัน ผู้นำส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินงาน และโครงการของ อบจ. ในระดับปาน

จากผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นและผลการดำเนินงานของเทศบาลในภาพรวม พบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางโดยมีประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ / กิจกรรมของเทศบาล มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ / กิจกรรม มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับข้อมูลของโครงการ / กิจกรรม ผลการดำเนินโครงการ / กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ / กิจกรรม มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ / กิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของนุกุล วัฒนากร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลของการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและการเข้าร่วมรับฟังการประชุมคณะกรรมการอยู่ระดับตำบล ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรมในด้านข้อมูลข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรม การตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำกลาง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนโดยตรง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำลังยกฐานะเป็นเทศบาลได้ไม่นาน ประชาชนยังไม่สามารถปรับตัวในบริบทของการเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหวระดับองค์กรมากนัก การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน การพัฒนาประชาธิปไตย และรูปแบบในการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่จะต้องนำมาศึกษาเรียนรู้ในผลงานครั้งต่อไป หรือผู้สนใจโดยทั่วไปสามารถสังเคราะห์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในหลายมิติได้ เช่น ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา เป็นต้น ประเด็นสำคัญคือชุมชนได้ปรับตัวให้ทันการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองหรือไม่ อย่างไร

บรรณานุกรม

- นุกูล วัฒนากร. (2542). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. **วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะศิลปศาสตร์ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยุทธพงศ์ ไชยสร. (2536). ทศนคติของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพดล ปาละประเสริฐ. (2557). **พระราชวัง 3 แคว้น**. นนทบุรี: บมจ.อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- วิทยา ธนถาวรลาภ.(2542). การปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. **ปริญญาานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต (นิติศาสตร์)**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรเดช จันทรศร. (2534). สู่ 100 ปีของการปฏิรูประบอบราชการไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของการปฏิรูปกระทรวง ทบวง กรม. **วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์**. (31),1: 1-29.